

හ ජා ජා ක අන්තර්ජාල මයි දින රැලියට

ලොව පුරා සහභාගිත්වයක්

Worldwide attendance at ICFI May Day online rally

අපගේ වාර්තාකරුවන් විසිනි 2014 මයි 05

ප සුගිය 04 වන ඉරුදා හතුවන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුව පවත්වන ලද අන්තර්ජාල දි දින රැලියට මහාද්වීප හයක, රටවල් 84ක මිකරුවන් හා තරුණයින් සහභාගි වය. ග්‍රාවකයින් එතා කරා කළ එක්සත් ජනපදයේ, ලිඛානුයේ, රමනියේ ශ්‍රී ලංකාවේ හා ඔස්ට්‍රේලියාවේ කථිකයින් දෙනෙකුට ඔවුනු සවන් යුත්ත.

රැලිය එවැනි පලමු අත්දැකීම ජාත්‍යන්තර කමිකරු පන්ති ව්‍යාපාරයට මුනගැස්වේය. එහිදී ගෝලිය ග්‍රාවකත්වය යුද්දයට, අසමානතාවයට හා ආයාදායකත්වයට එරෙහි පොදු වේදිකාවකට එක්ස්ස් කරවිය. එය සංවිධානය කරන ලද්දේ, හාජාක දිනපතා අන්තර්ජාල ප්‍රකාශනය වන ලේක් සමාජවාදී වෙබ් අඩවිය තුළිනි.

දෙදහසකට වැඩි පිරිසක් අවස්ථාවට සහභාගී වීම සඳහා ලියාපදිංචිව සිටි අතර එය විකාශනය වූ පැය දෙක හමාරක කාලය තුළ අදහස් දැක්වුවන් 700කට වැඩිය. රැලිය සඳහා පලුවූ දැවැන්ත ප්‍රතිචාරය, ලෝකය පුරා යුද්ධයේ හා සමාජ ප්‍රතිච්ඡලයේ පිළිවෙතට එරෙහිව පලවන වැඩින මහජන විරෝධීත්වයේ ද දේශපාලන විශ්ලේෂනයක් හා දේශපාලන විකල්පයක් සඳහා පැතිර පවතින පිපාසාවේ ද ප්‍රකාශනයක් විය.

එක්සත් ජනපද සමාජවාදී සමානතා පක්ෂයේ ජාතික කම්මුට සාමාජිකාවක් ද ලොවුස්කිවාදී ව්‍යාපාරයේ 40 වසරකට වැඩි කළක් සාමාජිකාවක්ව සිටින්නාවූ ද හෙළුන් හෙල්යාඩි රුලියේ මැසන හෙබවිය.

එජ සසප ජාතික ලේකම් ද ලෝසවෙන ජාත්‍යන්තර කතා මන්ධලයේ සහාපති ද වන බේවිඩ නොර්ත් රලියේ සමාරම්භක වාර්තාව ඉදිරිපත් කළේය. එහිදී ඔහු රලිය පදනම් වන මූලික එතිහාසික හා දේශපාලන සංකල්ප ගෙනහැර උක්වීය.

କମ୍ବୁଲେ ଦିନାଳୀ ଯାଦି.

“හඡරාක දේශපාලන ඉදිරිදැරුණය පදනම්ව
අත්තේ, ගෝලිය ධනවාදයේ ප්‍රතිච්චීරෝධා පිළිබඳ
විද්‍යාත්මක වැටහිම හා ස්ටැලින්වාදයට හා
සංශෝධනවාදයට එරහිව විශේෂයෙන්ම ලියොන්
ටෝටිස්කිගේ නායකත්වයෙන් ගෙනජිය අරගලය කුල
වර්ධනය කරන ලද ජාත්‍යන්තර කම්කරු පන්තියේ
ලේතිභාසික අත්දැකීම් ද මත ය” සි තොරත් පැවසිය.

“විසින් සියවෙසේ පන්ති අරගලයෙහි කටුක පාඩම් යලි යලින් පෙන්වුම් කරන්නේ, සැම රටකම කම්කරු පන්තියේ අරගලයන්ට මග පෙන්වන ජාත්‍යන්තර මූලෝපායේ හා ක්‍රියාමාර්ගයේ තීරණාත්මක වැදගත්කමයි. හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්ටුවට පිටින්, ජාත්‍යන්තර සමාජවාදය සඳහා අරගලය පෙරට ගෙන තිය බව සැබුවින්ම කියා සිටිය හැකි අන් කළර ව්‍යාපාරයක්වත් වත්මන් ලෝකය තුළ ඇත්තේ නැතු.” තොරත් තවදුරටත් කියා සිටියේය.

මස්ටේලියානු සසප ජාතික ලේකම් නික් බිමිස්, 2008 මූලා බිඳවැවීමත් සමග නැග ආ ලෝක දහවාදයේ ගෝලිය කඩාවැවීම තුළ, ජ්වන තත්වයන්ට හා ප්‍රජාතනන්ත්‍රිය අධිකින්ට එල්ල කෙරෙන ප්‍රහාරයන්ගේ මූලාගුය විමසුමට ලක් කළේය. (නික් බිමිස් හා අනෙකුත් සියලු කටිකයින්ගේ එකතු කිරීම ඉදිරි දිනවලදී ලෝස්ට්‍රේඩ් පැනකරන ඇත.)

ලංකා අමරිකාව හා යුරෝපය පුරා දැන් පැතිර පවතින ආර්ථික පල්ලේමේ කොන්දේසි ඩීමිස් ගෙනහැර දැක්වීය. ආසියාවේ, අප්‍රිකාවේ හා ලතින් ඇමරිකාවේ රැනියා “නැගීලන වෙළඳපාලවලට” විකල්පයක් සම්පාදනය කළ නොහැකි මත් ද යන්න ද ඔහු පැහැදිලි කළයේ.

අරුවුදය පිළිබඳව බැරේම් පැහැදිලි කිරීමක් ඉදිරිපත්කළ තොහැකි පාලක පත්තිය හා එහි ක්ෂමාලාපකයේ, එය අවාසනාවන්ත අනතුරක් ලෙස පෙන්වීමට උත්සාහ කරති. “මාක්ස්වාදීන්ට ඇත්තේ අති මුළිකව ප්‍රතිචිරුද්ධ ඉදිරිදරුගෙනයකි. අරුවුද හා ආර්ථික බිඳවැටීම ධන්ස්වර ක්‍රමයට පිටතින් හටගන්නේ නැත. ඒවා මූල්බැස ඇත්තේ, එහිම අනිවාර්ය අභ්‍යන්තර ප්‍රතිචිරුද්ධතා තුළය.” ඔහු පැවසිය.

ශ්‍රී ලංකාවේ සසජ ප්‍රධාන ලේකම් විශේ තියස්, ලෙනින් හා ලොට්ස්කි යටතේ බොල්ලේවික් පක්ෂය විසින් ආරමුහ කැඳ ලෝක සමාජවාදය සඳහා සටන.

ටොටිස්කිගේ තොනවතින විප්ලවය පිළිබඳ තායා මත පාදකව ජාත්‍යන්තර කමිටුව අඛණ්ඩව පෙරට ගෙනගිය ආකාරය පැහැදිලි කළේය.

ඒන්ස්වර ජාතිකවාදයටත් ස්වැලින්වාදයටත් අනුගතවූ සියල්ලන්ටම එරෙහිව, සමාජවාදී විප්ලවය තුළ කමිකරු පන්තියේ ප්‍රමුඛ ක්‍රියාකාලාපය පිළිබඳ ඉදිරිදැකනයේ පදනම මත තොටිස්කිවාදී ව්‍යාපාරය සටන් වැඩුනි. ඔහු, රෝජ්ජ්‍යාච්චාවේ හා දකුනු අඩුකාවේ මැත්ත අත්දැකීම් මෙන්ම, ශ්‍රී ලංකාවේ හා ඉන්දියානු උප මහාද්වීපය තුළ කමිකරු පන්ති අරගල වලින් උකාගත් පාඨම් ද විමුසුමට ලක් කළේය.

“ලෝක සමාජවාදී විප්ලවය තුළ කමිකරු පන්තියේ එතිහාසික කාර්යභාරය බාරගැනීම සඳහා කමිකරු පන්තිය විද්‍යාත්මක සමාජවාදී විද්‍යාත්‍යෙන් යලි සන්නද්ධ කිරීමට තොටිස්කි ගෙන ගිය අරගලය ජාත්‍යන්තර කමිටුව අඛණ්ඩව පෙරට ගෙනගියේය. මෙම රැලිය තුළ ඉස්මතුකර ඇත්තේ මෙම බලගත විප්ලවවාදී සම්ප්‍රධායයි.” විහේ පැවසිය.

ජාත්‍යන්තර කමිටුවේ යුරෝපීය ගාඛාවන්ගේ කිරීමින් සිවි දෙනෙක් යුතුවේ අර්ථුදය මින් මතුකර තිබෙන යුද්ධයේ තරේතනය හා දක්ෂිනාංසික වේවා සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍ර පක්ෂ නායකත්වය යටතේ වේවා සැම ආන්ත්‍රිකක් විසින්ම අනුගමනය කරනු ලබන මිලිටරිවාදී කජ්පාදු හා පිඩාකාරී ප්‍රතිපත්තින්ට එරෙහිව යුරෝපය පුරා කමිකරු පන්තියේ අරගල පිළිබඳව සාකච්ඡා කළහ.

ජාත්‍යන්තර කමිටුවේ ලේකම් පිටර ජ්වාස්, ජ්‍යෙෂ්ඨ හා විතානා සමාජවාදී සමානතා පක්ෂ විසින් මේ මාසයේ අවසානයට පැවැත්වීමට නියමිත යුරෝපීය මැතිවරන ව්‍යාපාරය තුළ ගෙන යන ඒකාබද්ධ උද්‍යෝගනයේ පෙරමුනෙහිම තබා ඇත්තේ යුද්ධයේ තරේතනය බව පැහැදිලි කළේය.

“යුරෝපීය සංගමය, යුරෝපය පුරා අතිරිය බලගත ආර්ථික හා මූල්‍ය අවශ්‍යතාවන්ගේ ආයුදායකත්වය මිස, ජ්‍යෙෂ්ඨ හා මූල්‍ය අවශ්‍යතාවන්ගේ එකමුතුකම තියෙන්නය තොකරයි. යුරෝපීය සංගමය එරෙහිව ජාත්‍යන්තර කමිටුව, යුරෝපීය එක්ස්ත්‍රි සමාජවාදී සම්බුද්ධිවාදී ඉදිරිදැකනය පෙරටුකොට ගනියි.” ඔහු පැවසිය.

එක්ස්ත්‍රි රාජ්‍යානියේ සසප ජාතික ලේකම් ක්‍රිස් මාස්ඩ්‍යන්, ප්‍රමුඛ අධිරාජ්‍යවාදී බලවතුන්ගේ පිටුබලය සහිතව යුතුවේ දක්ෂිනාංසික පාලන තන්ත්‍රය විසින් සිදුකරන අපරාධ විස්තර කළේය. එක්ස්ත්‍රි ජනපදය හා එහි යුරෝපීය අනුවරයින්, විනාශකාරී ලෝක යුද්ධයක තරේතනය මතුකරන, රැසියාව සමග ගැටුමක් අවුලුවයි.

එතිහාසික ආස්ථ්‍යානයකින් සලකන කළ යුතුවේනය පිළිබඳ අර්ථුදය, ස්වැලින්වාදය විසින් පාවාදෙනු ලැබ විනාශ කළ සෝවියට සංගමය බේදවැටීමේ දුරදිග යන ප්‍රතිගාමී ප්‍රතිවිපාක පෙන්නුම් කරයි.

“අප පෙනී සිටින්නේ, ගැසිස්වාදීන් හා

කතිපයාධිකාරීන් එල්ල කරන රුදුරු ප්‍රභාරයන්ට එරෙහිව ඒකාබද්ධ ප්‍රතිප්‍රභාරයක් සඳහා යුතුත්තියානු, රැසියානු හා යුරෝපීය කමිකරු පන්තිය එක්ස්ත්‍රි කිරීමටයි.” ඔහු පැවසිය.

ඡර්මානු සසප ජාතික ලේකම් උලි රිපට්, යුතුවේන අර්ථුදය ක්‍රියාත්මක කරගෙන, සියලු පක්ෂ විසින් ජ්‍යෙෂ්ඨ මිලිටරිවාදය පුනර්ජ්‍යානය කිරීම හා ඡර්මානු මාධ්‍යයේ යුද්ධවාදී ප්‍රවාන මෙහෙළය පිළිබඳව කරා කළේය.

එක් හෝ කවත් අවධියකදී මිලිටරිවාදයට විරැදුද යය කියාගත් හරිතයින්, සාම්වාදීන් හා වාම පක්ෂයේ තියුනු දුකුනට පැදිඳීම පිළිබඳව ඔහු විශේෂ අවධානයක් යොමු කළේය.

“ඡර්මානු අධිරාජ්‍යවාදය සාම්වාදී ආකාරයකින් කටයුතු කළ තාක් දුරට වාම පක්ෂය ද සාම්වාදී විය. ඡර්මානු මිලිටරිවාදය ලේක කරලියට යලි පිවිසීමට සුදානම්වන එම මොහොත්ම වාම පක්ෂය ද සිය සාම්වාදී වාවාලය හැර දමයි.” ඔහු පැවසිය.

මහාද්වීපය අලලාගත් කජ්පාදු, සමාජ පිරිවැය පහත හෙලීම හා රකියා විනාශය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති හමුවේ යුරෝපීය තුළ මිලියන සිය ගනනක් දෙනා මූහුන දෙන ජ්වන තත්වයන් පිළිබඳව බ්‍රිතානුයායේ සසප සහකාර ජාතික ලේකම් යුද්ධ හයිලන්ඩ් කරා කළය.

නිල වශයෙන යුරෝපය තුළ මිලියන 120ක් දුෂ්පත් කම් ගිලි සිටිති. එහෙන් අර්ථුදයේ බරින් තත්වය වඩාත් නරක අතට හැරී තිබේ. වෙදුන ගාස්තු ගෙවන තෙක් අළුත උපන් ලදරුවන් ද තුරුදු කරගෙන මව්වරුන් රෝහල් තුළ රඳවාගෙන සිටින ආකාරය ඇතුළු සමාජ පිරිවැය කජ්පාදුවේ බේදුතනක ප්‍රතිවිපාකයන්ට මූහුන දෙන ශ්‍රීසියේ තත්වය ඇ ගෙනහැර දැක්වුවාය.

“මෙම තව ජාත්‍යන්තර තත්වය තීරනය කළ යුත්තේ කමිකරු පන්තියේ දිගාවනතිය තුළින්ය යන්න යථාර්ථය වන අතර කමිකරුවන් තම විප්ලවවාදී සම්ප්‍රධායන් කරා යලි පැමිනිය යුතු මාවත මැයි දිනය විසින් මිට පෙර පෙන්නුම් කර තිබුනි.” ඇය පැවසුවාය.

මැතකදී ජපාන, දකුනු කොරියානු හා වයඹ දිග ආසියාව තුළ ඔබාමා කළ සංවාරය මගින් පෙන්නුම් කළ පරිදි, එක්ස්ත්‍රි ජනපද පාලනයේ “ආසියාවට හැරීම” යන ආත්‍මතික පිළිවෙත ආසියා පැසිගික් කළාපය තුළ ජනනය කර තිබෙන යුද්ධයේ වැශේන අන්තරාය පිළිබඳව ඔස්ට්‍රිලියාවේ සසප සහකාර ජාතික ලේකම් ජේම්ස් කොගන් කරුණු දැක්වීය.

එක්ස්ත්‍රි ජනපද මිලිටරිය, විනාශයට විරැදුද එල්ල කළ මිලිටරි කටයුතු සඳහා සුදානම් වීමට ඔස්ට්‍රිලියාවේ, සිංගප්පුරුවේ හා ගිලිපිනයේ තව කළවුරු පිහිටුවාගෙන ඇත. ඒ සමගම, අන්තර් පැසිගික් වැනි ආර්ථික ගිවිසුම් හරහා “එක්ස්ත්‍රි ජනපද අධිරාජ්‍යවාදයට අවශ්‍යවේ ඇත්තේ, ඇමරිකාව පාලනය කරන ව්‍යාපාරික කතිපයාධිකාරයට සමස්ත කළාපය ම යටත්කර ගැනීමය.” කොගන් එසේ පැවසිය.

ඒක්සත් ජනපද සමාජ සමානතාවය සඳහා තරුනයේ හා දිජ්‍යාලියේ සංවිධානයේ ජාතික ලේකම් ඇත්තා ඩීමෝන් මෙසේ පැවසීය. “ඛන්ස්ටර අරුබුදය වඩාත්ම කැඳී පෙනෙන ලෙස ප්‍රකාශයට පත් වන්නේ එක්සත් ජනපද හා සුරෝපය, ලතින් ඇමරිකාව, ආසියාව හා අප්‍රිකාව දක්වා ලෝකය පුරා තරුනයින් මුහුන දෙන කාලකන්නි සමාජ තත්ත්වයන් තුළය. මේ වනානි අනාගතයක් තොදකින, වාර්තාගත විරුක්කාවකට මුහුනපා සිටින, පුහුල් ලෙස පැතිර ඇති දුප්පත්කමට, නිමක් නැති නයගැනීකමට හා තොරක් නැතිව ප්‍රජාතන්ත්‍රිය අයිතින්ට පහර වැනි පරම්පරාවකි.

“තරුනයින්ට ඇති එකම සැබැං අනාගතය පවතින්නේ සමාජවාදය සඳහා අරගලය තුළය. වත්මන් තත්ත්වය කෙරහි පවතින සතුරුකම් හිගයක් නැති නමුත් තරුනයින්ට, කමිකරු පන්තිය හමුවේ පවතින විප්ලවාදී කරතවායන් පිළිබඳ දේශපාලන හා එකිනෙක වැට්මික් අත්කරගැනීම අත්‍යවශ්‍යය.” මහු පැවසීය.

අවසාන කථාව පැවැත්වූයේ එක්සත් ජනපද සසස් ජාතික ලේකම් රෝස්ජර කිඡේර් විසිනි. “ඒ හැරියට ගත් කළ මේ රැලිය, ඉතිහායේ අවසානය පිළිබඳ ප්‍රකාශ සුන්කර දැමිය. මක්නිසා ද යත්, අද දිනයේදී ඉතිහාසය ගොඩනැගෙනින් තිබීම නිසාය.” මහු පැවසීය.

රැලියේදී පැවැත්වූ බොහෝ කථාවල මූලික යොමුව ඇමරිකානු අධිරාජ්‍යවාදයේ භුමිකාව විය. එසේ වීම නිවැරදි වන්නේ, ලෝක පරිමාන කුමන හෝ විප්ලවාදී ව්‍යාපාරයක්, ඇමරිකානු පාලක පන්තියේ බලය හා ප්‍රවන්තික්වයට මුහුන දිය යුතු බැවිනි.

“ඇමරිකානු අධිරාජ්‍යවාදය ගක්තිමත් විය හැකිය. එහෙත් ලෝක දහනවාදයේ ප්‍රතිච්‍රිත රෘත් වඩා ගක්තිමත්ය. එසේ වන්නේ හරියටම එහි ගෝලිය ක්‍රියාකළාපය නිසාවෙනි. ප්‍රතිච්‍රිතයෙන් වඩාත්ම සංකීර්ණ ප්‍රකාශනය අත්කරගන්නේ, එක්සත් ජනපදය තුළින්ම ය. ඇමරිකානු පාලක පන්තියේ පෙනෙන්නට තිබෙන ගක්තිය පවතින්නේ අන්තර්වාදී දිරාපත්වූ පදනම් මතය.”

මහු, පසුගිය දින හතර පුරා සිදුවූ ඇමරිකානු දහනවාදයේ පරිභානිය, කළෙක රථවාහන නගරය ලෙස සැලකු බෙවිරෝයිටින් බංකොලොත් වීම තුළ කුපුගැන්වුනු එරට කාර්මික පදනම් බිඳුවැම් සමග සම්බන්ධ කළේය.

“ඇමරිකානු දහනවාදයේ පෙනියන ගක්තියෙන් ගිනිකන වැටුනු අය එරට අර්ථික පරිභානිය තොප්පලකා හරිති. අද දිනයේ ලෝකයෙහි ඇති දැවැන්තම විප්ලවාදී සාධකය ඇමරිකානු කමිකරු පන්තිය බව ද ඔවුන්ට වටහාගත තොහැකිවේ.

“ඇමරිකානු කමිකරු පන්තිය ලෝක දේශපාලනය

තුළ තිදාසිටින යෝධයෙකු වන්නේය. මූල්‍ය වංශාධිපතින්, මේ රටි කමිකරුවන්ට වඩා බලගත එදිරිවාදීයෙකුට මුහුන දෙන්නේ නැත. මෙම දැවැන්ත සමාජ බලවේගයේ පලමු නිදිගැට හැරීම පවා වොශින්ටන්හි ආන්ඩ්‍රුවේ ගොඩනැගිලි අරක්ෂෙන සිටින වෝල්වීදියේ දේශපාලන රුකුඩියින් සියලු දෙනාගේ ගනන් බැලීම වඳ හාවයට පත්කරනු ඇත.

“වසර 128කට පෙර 1886දී, ජාත්‍යන්තර කමිටුවේ රැලිය පැවැත්වෙන මෙම දිනයේම, හේමාකට සාතනයෙන් සංලක්ෂිතවූ ඇමරිකානු කමිකරුවන්ගේ ගේෂ්‍ය අරගලයන්ගෙන් එකක් කෙරෙහි පලවු ජාත්‍යන්තර ප්‍රතිච්‍රිත මැයි දිනය.” කිෂේර් එසේ පැවසීය.

සිය අවශ්‍යතා ආරක්ෂා කරන ස්වාධීන ජනතා දේශපාලන සංවිධානයක් ගොඩනැගිමට අසමත් වීමේ ප්‍රධාන දේශපාලන දුබල කම ඇමරිකානු කමිකරු පන්තිය දැන් ජයගත යුතුව ඇතැයි කිරීකා තර්ක කළේය.

මහු මෙසේ පවසමින් සිය කථාව සමාජ්‍ය කළේය. “ලෝකය පුරා සිටින අපේ සහෝදරවරුන්ට අපි මෙසේ පවසන්නේමු. ඇමරිකාවල් දෙකක් තිබෙන බව සැමවිම මතක තබා ගන්න. බොරු කියන, තර්ජනය කරන හා වඳ දෙන වේල් විදියේ, පෙන්වගනයේ, සිඳිලිභාගි, හා ආයුදායකත්වයෙහි ඇමරිකාවක් තිබේ. ප්‍රගතියිලි සියලු දෙය දරා සිටින්නාවූ, අනාගතය සඳහා සැබැං බලාපොරොත්තුව වන්නාවූ කමිකරු පන්තියේ ඇමරිකාවක් ද තිබේ.”

මෙම කථා පැවැත්වෙන අතරතුර තොයෙකුත් අදහස් රැලියේ අන්තර්ජාල පිටුවෙහි සඳහන් කෙරී ඇත. ඒ ප්‍රකාශ පලවුයේ එක්සත් ජනපදය, කැනඩාව, මෙක්සිකොට්, පේරු, උගුරුගැලී, විලි හා බෙසිලයෙනි. විතානාෂ, ප්‍රන්සය, ජර්මනිය, අයර්ලන්තය, ඉතාලිය, මෝල්ටාව, බෙල්සියම, පෝලන්තය, රුමේනියාව, තොරුවේ, යුනුක්නය හා රුසියාව සාකච්ඡාවට එකතු කිරීම් කළේය. විනය, ඉන්දියාව, තායිලන්තය, දකුනු කොරියාව, ජපානය, සිංගප්පූරුව, ගිලිඩීනය, කසකස්තානය එක්සත් අරාබි එම්රේට් යන රටවින් ද ප්‍රකාශ එකතු විය. ඩිස්ට්‍රිලියාවේ හා තවසීලන්තයේ දුසිම් ගනන් ග්‍රාවකයෝ ප්‍රකාශ පලකල අතර ජාත්‍යන්තර කමිටුවේ දකුනු අප්‍රිකානු හා තුරුකි ආධාරකරුවේ රැලියට ගුහ පැතුම් එවුහ.

සියලු කථා ජර්මානු, සිංහල, දෙමළ හාජා වලට එසැනින් පරිවර්තනය කර ප්‍රවාරය කෙරුනු අතර පැරිසියේ රස්ව සිටි ආධාරකරුවන් කන්ඩායමක් ප්‍රන්ස හාජා පරිවර්තනයක් ලබා දුන්නේය. අන්තර්ජාල සාකච්ඡා, තරමක් වෙනස්, ස්පාය්ස්ක්‍රු, තුරුකි, ඉතාලි, රුසියානු හා ප්‍රන්ස හාජා වලින් ද පැවැත්වේයි.